

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Kiadó laptulajdonos: Cászló József.	Magyarországi ára 4 fillér. Helyi kiadás és kiadótulaj: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon
Évi: Negyedévre	3 korona.		
Hónap: Negyedévre	12 "		
Hónap: Negyedévre	5 "		
Kiadó szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.			

Köztisztviselő és a korteskedés.

— július 28.

(K.) A jó és gyors közigazgatás első alapfeltétele az, hogy a tisztviselők képzett és munkás férfiak legyenek. Ne csak a kenyérért dolgozzanak, hanem némileg ambíció vezesse őket hivatalos működésükben. Mert hasztalan a jó közigazgatási törvény, ha az ezt végrehajtó közeg immelámmal végzi feladatát. Ugyis elég panaszt hallunk a magyar közigazgatás ellen és ezen panaszokat csakis oly módon lehet megszüntetni, ha a közigazgatási tisztviselők egész lélekkel azon lesznek, hogy a reájuk bízott ügyeket szaktudással és lelkiismeretes szorgalommal elvégezzék.

Ezt pedig csak az esetben teljesíthetik az amugy is sok munkával megterhelt tisztviselők, ha pusztán azzal foglalkoznak, ami hivatalos ügykörükbe tartozik. Ha nem osztják meg tehetségüket és idejüket különböző hivatásukkal semmi tekintetben sem összefüggő munkák elvégzésére, főleg pedig tartózkodnak attól, hol a politikai életben

vezérszerepet vigyenek. A politizálás semmikében sem illeszhető bele a közigazgatási tisztviselő munka körébe, mert nemcsak akadályozza őt hivatalos kötelességeinek teljesítésében, hanem ellenszenvessé is teszi azok előtt, akikkel nincs egy tükai nézet.

Különösen pedig ne adja a fejét egy közigazgatási tisztviselő sem a korteskedésre. Ez méltatlan egy köztisztviselőhöz és lealacsonyítja az egész tisztviselőosztály tekintélyét. A korteskedés ma már nem is hálás foglalkozás, mert nem csak tengersok ellenséget szerez az illetőnek, hanem igen alkalmas eszköz arra, hogy a tisztviselő hivatalos kötelességeit sutba tegye és politikai vigéskedésével tekintélyét tönkretégye.

Nem azt kívánjuk ezzel mondani, hogy a közigazgatási tisztviselő ne gyakorolja politikai meggyőződését. Miért ne? Épp oly szabad polgára ő a hazának, mint bárki más ember fia. Sőt e tekintetben legyen politikai meggyőződése szilárd és megingathatatlan. Ebben ne korlátozza a közigazgatási tisztviselőt se

főispán, se polgármester, se semmi féle érdekszövetkezet. Ha a kormányparttól várja a haza boldogságát, ne vesse szemére senki a kormányparti jelöltre adott szavazatát, ha viszont az a meggyőződése, hogy csakis az ellenzéki eszmék megvalósításával lesz boldogabb Magyar ország, ne legyen szavazatának leadása után semmi bánkódása és előmenetetének ne legyen ez akadály, haladásának kerékkötője. Ellenben a közigazgatás feje tanácsával, rábeszélésével és ha kejl erősebb eszközökkel is fékezze meg azt a közigazgatási tisztviselőt, aki hivatalos kötelességeinek elmulasztásával kortesnek csap fel és a választási urnánál vagy a közigazgatási teremben erőszakos módon korteskedésre használja fel hivatalos állását.

Egy kötelességet buzgón betöltő teni akaró közigazgatási tisztviselő mindig talál a saját hivatalos körében elég munkát, míg ha politikai célok megvalósításáért futkos, igen sokszor a közönség sanyli meg politikai végecskedését. Amiből az következik, hogy a közigazgatási tisztviselő gyakorolja ugyan függet

Apróhirdetésbeli regények.

— A „Szabadság“ eredeti tárcája. —

Irta: Szederkényi Anikó.

III.

Azt a magas, karcsu, feketehajú szépasszonyt, kit az Andrássy-u on tegnap délután követtem és mellette elhagyva, hódolatom jeléül egy ibolya csokrot lábaihoz ejtettem, esedezve kérem, írja meg, ismerkedés lehetséges-e? Válaszát esdi Sziriusz.

Mezartim. A boldogságos perc — mikor Nagyságos Asszonyomat nemcsak láthattam, de büvös mosolyában és esengő kacajában üdvözülhettem — nem hágy nyugton egy percig sem. Kegyed magával vitte a lelkemet. Ó! hozza vissza! Hozza vissza! Hadd boruljak térdre Ön előtt, Nagyságos Asszonyom! Sziriusz.

Mezartim. Olvasta-e hozzáintézett szavaim? Válasszon, könyörgöm Ön-

nek, Nagyságos Asszonyom. Vagy csak azért szállt le egyszer hozzám, hogy mint a szirén, mikor befont büvös énekével, ellophassa lelkemet? . . . Adjon jelt és én, mint rabszolgája, repülök intésére. Kezétesókolja Sziriusz.

Sziriusz, Menjen, maga nagyon is ékesen beszél. Nagyon is gyakorlott a stilusa. De azért hadd lássam, mi ujat tudna mondani ugyanott, ugyanaz órában . . . Mezartim.

Mezartim. Te vagy az én megváltó tündérem! Te vagy a szépség! Te vagy az édesség! Hogy én ujat mondjak neked? Igen! Uj nyelvet kell kitalálni, mely elzengje, mi vagy Te. Mert a meglevő szegény leírni a Te nagyságodat! . . . Ó, én megörülök Teérted! . . . Nagyságos asszonyom, adja vissza a szívem Sziriusz.

Mezartim. Maga játszik én velem, Nagyságos Asszonyom! . . . Gyöngvörü-

séget talál férfikönyvekben. Mulattatja, ha büszke lelkeket lát maga előtt a porban csuszni. Nos, jöjjön, mindezt megláthatja. Nézzen meg engem s kacagjon ki. Megérdemlem, mert filléreket koldulok a maga szerelméből . . . Te gyönyörűséges szépasszony, én meghalok érted! . . . Sziriusz.

Mezartim. Ha nem fog nekem írni, akkor én, — ha egy poklot kell is érte keresztül zarándokolnom, egy szurokká vált tengert átszúrom, vagy milliárd holttesten végiggázolnom — de akkor is oda jutok magához. Sziriusz.

Mezartim, Ó, te csudatevő üdvösség! Te megváltóm! Te! te! megtestesült édesség! Még most sem ocsudtam föl a mámorból! . . . Odaborulok a helyre, ahol ültél és esókolom milliószor. Örült sebességgel kering a vér ereimben. Minden paránya himnuszt zeng hozzád. Te! te! te vagy az „Asszony“. Az édes, a valódi. Akiről csak poéta álmodik búbá-

FERENC JOZSEF KESERÜVIZ az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

lenül, meggyőződése szerint polgári és alkotmányos jogait, de ne akarjon mindenáron *kortés* lenni a köz igazgatás jó és gyors menetének kárára.

Gyermek-öngyilkosságok.

Azokból az esetekből kifolyólag, hogy az ideai tanév folyamán Magyarországon több 8—14 éves gyermek öngyilkosságot követett el, fővárosi lapjaink közül többen foglalkoztak már e szomorú tényekkel és azok okaival, melyek mint a ragadós nyavalya félt, több áldozatot is fognak maguk után vonni.

Természetesen a fent említett lapok különféle okokra vezetnek vissza ezen a gyermekek közt elterjedt öngyilkossági mániát, de egy dologban mind megegyeznek, hogy a testi fenyték a maga helyes idejében és módjával az iskolába ismét behozandó.

Az egyik igen tekintélyes lap a házi és iskolai nevelésben találja a baj gyökerét, mert szerinte — igen helyesen — a mai szerföltött humanus neveléssel nem lehet a gyermek lelkét megedzeni másik pedig szintén visszakívánja ugyan nádpálca kultuszát, de a baj kuforását a mai tanítási rendszerben is találja, kárhóztatva így azt, hogy kitűnő osztályzatú tanulónak hogy adhatnak a sok kitűnő mellett egyes tárgyakból jeles osztályzatot. Ez szerinte méltán elkeserítheti a gyermeket.

Lám a dolgoknak mai felületes megítélésében ilyen és hasonló ítéletre jutnak az emberek, talán ép azok, kik két évvel ezelőtt, tehát nem is olyan régen a legradikáltsabb módon indítottak irtóháborút minden, szerintünk inhumanus nevelési eszköz ellen, hogy ma aztán visszakérjék ismét az általuk előbb kiátkozott fegyelmi eszközt, nehogy még elpuhultabbá tegyék a jövő nemzedéket.

Régi igazság az, hogy a humanismust nem szabad a nevelésben a végletekig forszírozni, mert a hogy az inhu-

manus bánásmód rombolólag hat a kedélyre, ép oly hatást érünk el a szerföltött humanus, becéző nevelési móddal, mert hióljuk vele az akaratot gyermekeinkből és így elpuhultakká tesszük az embereket a legcsekélyebb csalódás elviselésére is.

Nagy baj nálunk, hogy a családok a gyermek nevelésénél egyik szélsőségből a másikba esnek. Míg a gyermek kultusz, mely természetesen a gyermek szeretetéből, vágyainak feltétlen kielégítéséből stb. áll, a családok egy részében — legalább külsőleg — valósággal dübög, addig a társadalom másik rétegében ép ellenkezőjét találjuk. A család a gyermek nevelésében a legdurvább eszközöket használja, a helyes közepet pedig vajmi kevesen haladnak, azon az uton, mely a munka szeretetére, a jellem helyes kialakulására és az akarat erőgyarapítására vezet; a bajt pedig fokozza, hogy a szülők e szélsőségek mellett egyben mind megegyeznek, hogy, míg ők az iskolának alig nyújtanak segítséget, tőle mégis mindent elvárnak és mintegy kiereszkolják, hogy az iskola minden gyermek részére külön sülteket tálaljon, hogy szemel hunjon a gyermek hibáit fölött és tőrje, sőt szepítse azokat.

A szülő gyermekében Messiaist lát, vagy ha nem is, ha hibáit ismeri már, azokat mégis takargatja. Ha szép előmenetelt tanusít, azt gyermeke érdemének tudja be, ha ellenben semmit sem tud, csupa kényelemből és felelőségének másra háritása okából is az iskolát okolja.

A kritika pedig természetesen a gyermek előtt történik és így a szülő céltudatosan alássa az iskola tekintélyét és gyermekét mintegy fölébe helyezi. Egyáltalán végzetes hiba az, hogy az emberek nagy része a munka könnyebb végét keresik, természetesen aztán, hogy ép olyanok gyermekeik is, ha meggyőződve is vannak arról, hogy érdemtelnek arra.

De a társadalom maga is úgy tesz. Hogy többet ne mondjunk a jótékonyaság gyakorlásában vár e valami ellenszolgálatot? Enyhítve a nyomort, törekedik-e

vele javítani is? Nem, de helyette kiöli az emberekből a szerénységet, a munka kedvet és követelővé teszi őket. Hisz a mai világban jelszóvá lett már: követelni mindent és tenni érte semmit.

Ez harapódzik el a gyermekek között is, mely képzelt jogos követelésnek ki nem elégítése fölkelte bennük a dacot, melynek hatása alatt az egész életében kényeztetett gyermek kép s életét is eldobni magától, mert zsarnoki szeszélyeit kielégítve nem látja, mire szegény, nélkülözésekben megedzett gyermeke nem képes.

Mert gyermek kétségbeesésből még nem dobta el magát, melyhez még a legutolsó féreg is szívósan ragaszkodik. Hány elkényeztetett gyermektől hallhatuk már, ha vágyait ki nem elégítették, hogy kár élni a világon, sőt szülőit öngyilkossággal fanyegette.

Ép azért kár az iskolát és a rendszert okozni e szomorú esetekért, azt a rendszert okozni e szomorú esetekért, azt a rendszert, mely évtizedekig fennáll már és nem volt rá eset, hogy a multban gyermek annak sulya alatt öngyilkosságra vetemedett volna.

Keressük azért inkább az okokat a családban és a mai társadalomban, mely naponként nyújtja a példát gyermekeinknek, melyet jóvá tenni az iskolának azután már nem áll módjában, annak az iskolának, melynek tekintélyét nap-nap után alá assák.

Haksch József.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól. —

Budapest jul. 27.

A mai ülés is esőndes mederben indult. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter tárcájának költségelirányzata volt napirenden. A miniszter már az ülés előtt megérkezett és pulpitusán két vaskos kötetet helyezett el, azt a munkát, amelyet tegnap bocsájtott közre és

jos álmu éjtszakák évadján . . . Csókolja illatos hajad a Te rabszolgád, Sziriusz.

Sziriusz. Te kedves vagy és nagyon udvarias. Olyan szépen mondod, hogy szeretsz . . . Sokszor gondolok rád. Vigyázz! Ne feledd az adott jelt szem előtt tartani. Mezarim.

Mezarim. Te ragyogó csillagzatom. Ott voltam tegnap is, de hiába vártalak. Ma este kilenckor újból elmegyek. Jöjj! Jöjj! Epedve vár Sziriuszod.

Mezarim. Engedj meg te boldogságos angyalom, de oly fáradtem jöttem haza tegnap, hogy képtelen voltam írni. Bocsáss meg érte. Ha látni fogod esdő szemem, megboocsájtasz. Csókolom nyakadat. Sziriusz.

Sziriusz. Kérlek, ne jöjj ma. Lehetetlen elszabadulnom. Azért ne haragudjál én szerelmes Mumusom, Asszonykádra.

Mezarim. Nap-nap után hiába várlak. Ezer kifogást találsz és nem jössz. Mit akarsz tőlem? Meguntál? Mondd meg, ha így van. De ne kinozz, ne csalogass. Jöjj, jönnöd kell! Epedve vár Sziriuszod.

Sziriusz. Kérlek, ne írj többet. Félek; gyanakodnak. Várj türelemmel, minden jó lesz. Jövök, mihelyt jöhetek. Holnap leveled lesz a főpostán „Asszonykától” jelige alatt poste-restante. Mezarim.

Mezarim. Te földultad az én életem. Te csak szórakoztál velem! Most lepsz meg engem két fiacskád arképével, mikor már őrzöngök érted? Miért nem mondtad ezt nekem, mikor először beszéltem veled? Vagy mért adtál alkalmat, hogy megismerjelek? Ó te Asszony! Az vagy, asszony vagy. Jöjj nézd meg, mi lett belőlem! Sziriuszod.

Mezarim. Te nem is válaszolsz nekem? Te eldobtál magadtól. Te vidáman nevetsz. Az utcán felrefordítod fejed, mi-

kor elvánszorgok melletted. Te kiszivtad a velőt csontjaimból. Nincs már jártányi erőm. Te tönkretetted az én életem. Irj csak egy betűt. Irj nekem! Sziriusz.

Sziriusz. Kérlek, hallgass el. Ezen nem lehet változtatni. Tudhattad, hogy nem fog örökké tartani ez a regény. Álmodtál, fölébredtél. Örülj, hogy álmod szép volt. Többet nem írok. Áldjon meg az ég! Mindig fog a szép időkre emlékezni Mezarim.

Mezarim. De én nem tudok lemondani. Nem. Nem akarok. El fogok hozzád menni. Kell, hogy még egyszer karjaimban tartsalak! Kell, hogy még egyszer megcsókoljalak. Külömben kiaszik a vér ereimből. Én nem tudom elhinni, hogy mindez álom volt . . . Maga ír nekem és újból gyermekeivel hozakodik elő. Vigyázzon, megfojtom őket. Vigyázzon Nagyságos Asszonyom. Sziriusz.

Mezarim. Nos jó! Legyen hát vége mindennek. Maga eljött hozzám még egy-

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl ki o o o o o o o

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket

Harstein Kálmán jelzalog kölcsön irodája,

Debrecen, Piac-utca 83. szám

amely ipartörvény reformjának alapja. A mai napra várják egyébként a miniszter felszólalását is.

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv hitelesítése után fölolvasták az interpellációs könyvet. Lendl Adolf Temes-Rékás dolgában, Kovács Pál pedig Szent-Endre község ügyvitelében előfordult rendellenességek dolgában jegyzett be kérdést. A megokolására délután harmadfél órakor tér át a Ház.

A kereskedelmi tárca költségelérányzatának tárgyalására tértek át.

Smialovszky Valér kijelenti, hogy bár ellenzéki, mind azáltal sokat remél Hieronymi kormányzatától, mert ismeri a miniszter multját. Üdvözlí abból az alkalomból, hogy az ipartörvény reformjának alapozási munkájával elkészült.

Majd a csatornák és a vasutak építéséről szolt és határozati javaslatot nyújtott be a Vág folyó szabályozása dolgában. Az iparfejlesztést Ausztriával való gazdasági közösség alapján is lehetségesnek tartja és ha a külön vámterület alapján helyezkednének is, akkor is jóakaratu szerződést kellene kötni Ausztriával. Az újabb események azonban meggyőzték őt azzal, hogy Ausztria érdekei miatt a közös vámterület alapján a mi iparunk sohasem fejlődhetik nagygyá. A költségelérányzatot pártállásából kifolyólag nem fogadhatja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Mukiits Simon az elbirányzat ellen beszélt és az önálló vámterület mellett emelt szót. A közös vámterület akarja, hogy a kisiparos tönkre ment. Azt is kifogásolja, hogy az állam a fegyenc munkában versenyt csinál a kisiparosnak. Az ipartörvény hátrányát fejtegeti. Minden nagy kérdésben Ausztria akadályozza meg fejlődésünket. A gazdaság is beleavatkozik közgazdasági dolgokba, de mindig az osztrákok érdekében. Ez az oka, hogy sok száz millió forintot adunk évenként az osztrák iparnak. A közsvámterületen kívül leginkább árt a magyar iparnak maga a magyar ipartörvény.

A magyar ipar szempontjából lehetetlen tűrni, hogy Magyarországon és Ausztriában egyenlő elbánásban részesüljön a házalás. Az egész országot elárasztja az osztrák házaló ipar. Azt kéri, hogy a házalás tárgyát csak magyar hazai áru képezhesse. Szabályozni kellene a vándorügynökök működését is. Nálunk is ugy kellene intézkedni, mint Ausztriában, ahol a magyar vándorügynökök csakis kereskedőkkel és iparosokkal köthetnek ügyletet, magukkal a fogyasztókkal azonban nem. Az elbirányzatot nem fogadja el.

Elnök a vitát bezárja.

A kereskedelmi miniszter emelkedett fel válaszra, hogy a vita anyagára reflektáljon.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter. Mindazok a panaszok, amelyeket Matika és tegnap Ernst felhozta az ipartörvény alapján oldhatók meg. Krasznay beszédére reflektált ezután, arra a részre, amely a nemzeti meggazdagodásról beszél. És ezt a részét annak a beszédnek, amely az anyagi megerősödést célozza, aláírja. A kereskedelmi oktatást ról is megemlékezett Krasznay és azt óhajtja, hogy a gyakorlati oktatásra helyezzzük a fő súlyt. Nálunk nem abban van a baj, hogy sokan adják magukat tudományos pályára, hanem abban, hogy kevesen járnak az ipariskolába. Az a szomorú tapasztalat, hogy azok is, kik ipariskolát jártak, ahogy szerit tehetik bűrba mennek és hivatalnokokká válnak. Elég munkást az életnek nevelni soha sem fogunk. Akárhogy fogjuk az ipariskola tantervét megreformálni, ha a társadalom nem jön segítségünkre akkor célt érni sohasem fogunk.

Krasznay említette a bánya és biztosítási ügy reformját. A bányák dolga a pénzügy a biztosítási ügy az igazságügyi miniszter reszortjába tartozik. A kartelek dolgáról is megemlékezett Krasznay. Kivánatos, hogy ezzel a kérdéssel is foglalkozzunk, de csak úgy, hogy káros kinövésait lenyesegezzük. Foglalkozott a kérdéssel és javaslatot is készített, amely most az igazságügyminiszternél

van. Reméli, hogy vagy tíz nap mulva visszakapja. Célja az is, hogy a kartell-szerződéseket illeti, hogy a tárgyalásokat Németországgal megindították, meg van róla győződve, hogy Krasznay sem eslekedett volna másképp. Igaza van Krasznaynak, hogy más eszközök és nem az önálló vámterület kell arra, hogy iparra neveljük az embereket. Az ipar megteremtéséhez nem szubvenció kell, hanem emberek. A védvámok felállítására a magyar termelők nagy kárára volna. Ha Romániával versenyezni kellene terménykivirelünkkel, akkor a buza ára lényeges csökkenést szenvedne, a mi pedig óriási veszedelem lenne az orszégra. Magyarország mezőgazdasága evelében fenn kell tartani a közös vámterületet. Csudálkozik, hogy Krasznay ellenkező álláspontra jutott.

Smialovszky-nak azt válaszolja, hogy nem szabad keveselni a beruházási kölcsönbe a csatorna építésre felvett összeget.

Hieronymi Károly beszéde után rövid vita támadt. Néhány felszólalás után a kereskedelmi minisztérium költségvetését részleteiben elfogadták.

Lendl Adolf helyiérdekű interpellációjára.

Tallian Béla földmivvelésügyi miniszter megnyugtató választ adott, mire az ülés végett ért.

Holnap a földmivvelési tárca fogják tárgyalni a képviselők házában.

H I R L E K.

Nyári séták.

— A szárazságról. —

Eddig, ha meleg volt, ha a nyári nap sugarai égetően tüzték reánk, kimentünk a nagy erdőre üdülni. Ma ide sem menekülhetünk, mert a nagyerdei park rinik a száraz, égető porban. Eszünk ágában sincs bárkit is okolni a miatt, mert belátjuk, hogy ezen az állapoton addig segíteni nem lehet, míg a vízvezeték kérdését meg nem oldjuk. A városi kertész szakadatlanul locsol, de munkája kárba vész a rettenetes hőség közepett. Cserje, virág, fa és fü valóságosan Saharai forróság és homok van a az egykor üde, szép nagyerdőn. Nem csoda, ha menekül, akinek módja van a hegyek közé. Az esők, a jótékony, az áztató, az üdítő esőt hiába várjuk, mintha csak átok volna ezen a magyar földön, egy semennyi felhő sem biztat bennünket esővel. Ha az így tart még néhány napig, akkor sirva néz a szegény ember a kapás növények termése elé.

A nagyerdei Dobos pavilon és cukrászda előtt is tenger porban uszik a közönség. Ebben a nagy szárazságban nem ártana, ha a város öntöző kocsija jól felloccsolná a cukrászat és Dobos pavillon előtt elvonuló utat. A mi derék jó Németh Andrásunk is megtenné bizonyára, hogy a Dobos pavillon elkerített helyét naponkint felloccsoltatná. Itt jár a legtöbb ember és locsolás esetén nem verődnék fel a por ezeken a helyeken. Egyszóval tegyük lehetővé, hogy legalább a belső park pormentes legyen, mert különben innen is elriad a közönség. Ugyis csak egy-két napról van szó,

szer, mert megijedt fenyegetéseimtől. És esittitott, mint egy vadállatot. De mikor hallotta, hogy hörögve szedem a lélegzetet, orrához emelte illatos zsebkendőjét és távozott. Azt elfeledte ugyebár, hogy kinek a műve mindez? Elfeledte, hogy hónapokon keresztül csalogatott napról napra? . . . Nos hát, menjen utjára szépasszony. Menjen, az én árnyam nem háborgatja többé. Majd mikor koporsómat látja gyászkoecin jobb házába vándorolni, akkor is emelje orrához illatos zsebkendőjét. Menjen tovább és mosolyogjon tovább az Andrássy-uton. Hisz én elismerem, hogy megérdemeltem a büntetést. Mert más fájáról nem szabad gyümölcsöt tépni, ha felénk hajlik is az ága. Bocssásson meg az unalmas órákért, amelyeket velem töltött. Én meg megyek a Sziriuszba. Majd tovább gondolkodom arról a bizonyos fáról, gyümölcsről, bűnről, bűnhődésről . . . Sziriusz.

IV.

Kutyusom. Jöhetsz! Marmota elutazott Cicád.

Cicám. Házikereszt ma hazautazott. Csak repülj hozzám! Kutyusod.

Kutyus. Nyitva a kiskapu. Vigyázz! Cicád.

Cica. Tizenegykor ottleszek. Fogsz várni? Kutyusod.

Kutyus. Csacsi. Nem vigyáztál. Házikereszt meg Marmota fogadott te helyetted. A többit magadtól tudhatod. Miért is separtunk a más háza előtt! Cica.

Cica. Légy hát boldog! Vége mindennek. Engem tönkre silányított a zivatar. Nyögöm utolsó órámig. Volt Kutyusod.

Kedves Kutyuskám. Nincs vége semminek. Dandin György válik. Olvastam a lapban, hogy Házikereszt is. Várak, Cicád.

Kedves Cicám. Elég volt egy sütetből egy lepény. Én vezetelni akarok vétkeinkért. Ezentul megtartom a tizparancsolatot. Különösen azt, amelyik bizonyos felebarátról meg feleségről szól! Járj boldogan álmaid egében. Isten hozád! Ezentul már János leszek. Kutyust eltemettem . . .

János. No hát verjen meg az Isten, János! Én meg ezentul nulla lászok . . .

mert talán csak megkönyörül rajtuk az ég és megnyitja csatornáit.

Hogy a gabonafélékre nem volt eső, a jelentések szerint kiszámították a statisztikusok, hogy ennyi millió méter-mázsával lesz belőlük kevesebb a termés, ami ennyi és ennyi millió forint kárnak felel meg. Azóta le is arattak, el is csépezték javarészből. Valóban fele termés lett, de még némi vigaszt szolgáltat, hogy ez az esőtlenesség csak nem tarthat örökké s ha gabonanemű nem is termet elengedő, az okvetlen bekövetkezendő esőzések folytán majd helyreüti valamiképpen a bajt a dus kukorica termés, a dohány s a mindenféle vetemények. De eső mindedig nem esett s amit a föld ad nekünk, abból nagy lesz a fogyatkozásunk. Három-négyszer, vagy talán többször annyi kár nehezedik a nemzet egészére, mint a hogy hitték, számították. Mert nemcsak attól fosztott meg bennünket ez a száraz esztendő, amit vártunk, hanem sok ezret attól is, amilye volt. A temérdek tüzesetre gondolunk, amelyek egész falvakat hamvasztottak el.

Nincs víz. diadalmaskodik ellenfelén a tűz, könnyeket facsarva az emberek szeméből. De a vízhiány következtében beállott általános szárazságnak egyéb gazdasági súlyos következményei is vannak. A Tisza és több kisebb folyó nem hajózható, sőt soknak medre egészen kiszáradt, a legelő kiszült, egész vidékeken kiapadt a kutókból a víz, úgy hogy a lábas jószágok értéke — takarmány és vízhiány miatt — harmadára, negyedére devalválódott. Mindenek tetejébe pedig, mint már híradásaink voltak róla, itt is, ott is járványos betenségek ütök fel fejüket. Valóban fekete esztendeje lesz ez az 1904-es a magyarnak, amelyre sirva fog sokáig visszaemlékezni.

* Személyi hír. Kiss Áron ev. ref. püspök ma délben hazaérkezik Dögéről.

* Esik az eső! Mint valami örvendetes nagy ujságot, úgy mondták el a fődött helyiségekbe lépő emberek a bentlevőknek ezt az egyszerű mondatot:

— Esik az eső! . . .

— Talán volt is ok a nagy örömré. Hiszen a hetek óta tartó perzselő forróságban, senyvesztő szárazságban szinte halálra tikkadt már növény, állat és ember. Végre tehát megeredtek tegnap délután az ég eddig elzárt csatornáit és a tiszta vízcseppek sűrűn hullottak a földre. A levegő lehült, pora lecsapódott. A fák, füvek, virágok lankadtságukból a megújulás üdeségére ébredtek. Az emberek megfrissülve és megerősödve, szabadabban lélegzettek föl az eső után. — Szóval az eső jót tett a természet minden teremtményének egyaránt. Örültek a házigazdák, mert nem kellett házuk előtt locsolniok. Örültek a vízfordó kososik, mert nem kellett az utcát öntözniök. Mindenki és minden örült. De az

öröm még nagyobb lett volna, ha az eső tovább tartott volna. Külömben nemcsak nálunk esett az eső, hanem az ország különböző tájáról üdítő esőt jeleznek nekünk.

* Panasz a helyi vasut ellen. A következő sorok közlésére kértek fel bennünket: A helyi vasut mostanában nagy buzgalommal bonyolítja le a teherforgalmat. Ennek következtében a személyszállítás a nagytemplom előtt megakad. Ez a hely állandó megálló lett. Akinek nem tetszik várni, annak le kell szállai és gyalog folytatni útját a nagy melegben. Igazán kevés figyelemmel van a helyi vasut a nagy közönség iránt. Miért nem lehet a teherforgalmat, mint más városokban éjjel lebonyolítani. Nagyon kérjük a városi tanácsot szíveskedjék beleszólni tekintélyével a helyi vasut garázdálkodásába, mert a mostani állapot a legbékésebb embert is kihozza a sodrából.

* Leesett a fáról. Kedden délután könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt Hadházon egy Béres suhanoccal. Tiba Gábor, az említett időben kiment a hadházi erdőbe, hogy száraz galyakat szedjen. Felmászott egy magas tölgyfára, ahonnan jókedvűen tördelte lefelé a száraz galyakat, míg egyszer egyensúlyt veszítve oly szerencsétlenül esett le, hogy egy galyban fennakadt és a száraz galy, bal felső térden a húst végig hasította. Tiba Gábor maga ment haza szülei lakására, hol a tegnapi nap folyamán oly súlyos fájdalmak vettek rajta erőt, hogy beszállították a közkórházba, ahol Katona Zoltán dr. vette gondos kezelés alá és kötötte be a sebet. A seb nem nagyon veszedelmes természetű és rövid időn belül behegedd.

* Kiváncsiság. Mindannyiban kíváncsiak vagyunk. Ki többé, ki kevésbé, egyik sokféle másik csak egynéhány dologra. Van hasznos, toladó czinkus sőt veszedelmes kíváncsiság. László Béla fővárosi zenetanár kíváncsiságát bátran lehet a leguólsó kategoriába sorozni. Ez az uriember tegnap a Willányi-utcában egy gyógyszerdobozt talált, amelyben pilulák voltak. Egyet kíváncsiságból bevett s aanyira rosszul lett tőle, hogy a mentők vitték a Rókuskórházba. Az ember gyöngeség hasonló gyors megtorlásáról erkölcsös gyermek mesékben olvasunk, ahol a kotnyeles Petikét hol rák olló, hol darázsfülánk oktatja észszerű viselkedésére. Bárha a pórul járt tanár gondolkodását is meglehet érteni. Ez az ur olyan szerencsés volt, hogy talált valamit. És olyan szerencsétlen, hogy amit talált nem tudta hasznát venni. — Egész okszerűen kíváncsiskodott azért hátha még is valamely ujszerű érzés vagy tapasztalat hasznosítja a céltalan szerencsét?

* Villámsújtott emberek. Megrendítő szerencsétlenség történt a borsódmegyei Tibold-Daróc község határában lévő Groszmann féle puszta. Mint nekünk írják, az ott dolgozó aratómunkások gabona behordással foglalkoztak, miközben sűrű felhők tornyosultak és csakhamar menydörgés és villámlás keletkezett, a melyet valóságos felhőszakadás kísért. A munkások bemenekültek a vihar elől az

üresen álló nagy ököristállóba. A legnagyobb zivatar közben Kiss József nevű aratómunkás észrevette, hogy az egyik félig rakott buzakazalról a szél ledobta az odaterített vízmentes ponyvát. Hogy kár ne essék a gabonában, Kiss és még három társa kimentek a szakadó esőben a ponyvát helyreigazítani. Amint ott dolgoztak, egyszerre isszonyu menydörgés támadt s a rákövetkező pillanatban lecsapott a villám éppen abba buzakazalba, a hol Kiss és társai dolgoztak. Kiss József és Varga Bálint, akik éppen a kazal tetején állottak, egy pillanat alatt lefordultak. A többi munkás pedig eszméletét veszítve bukott le a földre a kazal tövébe, amit a villám felgyújtott. Amint a szerencsétlenséget észrevették, az istállóban maradt munkások kifutottak az égő kazalhoz, hogy társaikat megmentésék. Mialatt a két halott embert észleztették, a villám újra lecsapott az ököristállóba, ahonnan csak pár perccel előbb futottak ki a munkások. A szakadó eső csakhamar eloltotta a villám által okozott tüzet. A két villámsújtott embernek azonban csak a megszenesedett holtestét huzhatták ki a kazal alól. A többi munkásokat, akik a kazalnál dolgoztak, csak a villám szele érte, ezeket sikerült eszméletre hozni, de mind megbámultak. A szerencsétlenség híre csak az eső elmúltával jutott a faluba, ahonnan a néptömegesen tódult ki a szerencsétlenség színhelyére, köztük a két agyonsújtott ember családtagjai is, akik most kenyérkenyérkereső nélkül maradtak.

* Ha az asszony dühös. Ha az asszony dühös, az baj. Ha az asszony a másik asszonyra dühös, az veszedelem. Erdős Zsuzsi dühös volt. Még pedig Mezey Juliánára, ki Jókai utca 17 szám alatt lakik. Meg volt tehát a veszedelem amely a vitriolban nyilvánult. Ez a vitriolos nyilvánulás Mezey Juliánna bal-al-kar-fel-hámjának megrepedezését okozták. Így mondja legalább az orvosi látlelet.

* Megakarta ölni a feleségét. Az éjjel a Fűvészkert-utcán Rác Ferenc államvasuti málházó részegen minden kaput megzörgetett, a házakba becsengetett s irtózatot ordítást vitt véghez. — A rendőr megszólította, mire Rác Ferenc csak azt magyarázta, hogy megöli a feleségét. Ezt azonban nem cselekedhette meg, mert a rendőr bekísérte.

* Chimay hercegné újabb botránya. Sokat irtak a lapok Chimay hercegnének, a szép Ward Klárának a válásáról. Ráunt Rigó Janesira is a tüzes amerikai asszonyka és faképnél hagyta a muzsikusk cigányt. De úgy látszik sehogysem tud beletörödni az egyedüllétbe, mert most, mint saját maga jelenti a Daily Express ben, ismét férhez fog menni, még pedig egy Ricciardi nevű olaszhoz, a ki a Vezuvon volt vezető és a Como tö mellett fog megtelepedni vele. Látnivaló tehát, hogy Ward Klárának nem tagadhatja meg magát az amerikai demokratikus ellen.

* Az amerikai hajóraj Fiumében. Fiuméből táviratozzák: Az amerikai hajóraj fiumei tartózkodása a különben is élénk kikötővárosba pezsdülő életet hozott. A hadihajók fehér díszesónakjai folytonosan közlekednek a part és a hajók között a tisztekkal és matrózokkal. Az amerikaiak mindenütt előzékenységgel

találkoznak, mert a lakosságnak volt alkalmuk meggyőződni nemcsak a tiszték uralmi modoráról, de arról is, hogy a legénység állítólagos rakoncátlankodásairól terjesztett híresztelések egyáltalán nem bizonyultak valóknak. A trieszti eseteket annak tudják be, hogy egyes ottani kereskedők és kocsmárosok kihasználni igyekeztek az amerikai tengerészkatona-
nak az itteni pénzben való járatlanságát. A kormányzó tegnapi estélyéről az elragadtatás hangján nyilatkoztak az amerikaiak, akik ugylátszik jól érzik magukat magyar földön. Tegnap az estély után az amerikai tiszték, megbarátkozva a mi tisztjeinkkel, tömegesen lepték el a kávéházak terraszát, vig poharazás közben előbb amerikai nemzeti dalokat énekelve, utóbb a nagyszámú közönség tetszésnyilvánítása közt elénekelték a magyar Himnuszt is. Barker F. A. ellentengernagy, a hajóraj parancsnoka, ma a következő levelet intézte báró Roszner Ervin kir. kormányzóhoz.

Kegyelmes uram! Amidőn köszönetet mondok azért a szíves üdvözléért, amelyet a magyar királyi kormány Kegyelmeiséged útján hozzám juttatott, biztosítom arról, hogy azt a magas megtiszteltetést az egész hajóraj teljes mértékben méltányolni tudja. Kérem Nagyméltóságodat, tolmácsolja kormánya előtt, mily nagy örömet szerzett nekünk az, hogy meglátogathattuk a magyar kikötőt, amelyben olyan igaz barátsággal és meleg rokonszenves szívélyeséggel találkoztunk: Kormány részére állandó sikert kívánunk, kifejezve azt a meggyőződésünket, hogy ez a látogatás is öregbiteni fogja a Magyarország és az amerikai Egyesült Államok közti jóviszonyt. — Igen nagy örömmel fog szolgálni, hogy jelentést tehetek az udvariasság tényéről saját kormányomnak. Excelenciádnak kiváló tisztelettel igaz híve, stb.

* **Békéltetés.** Az ipartestületi békéltető bizottság augusztus 4-én, csütörtökön délután 4 órakor az ipartestület tanácsstermében ülést tart.

* **Különös panasz.** Kocsis Istvánné panaszt emelt a rendőrségen, hogy Mocsár József őt becsapta. Abban állott a becsapás, hogy Mocsár eladott neki 20 krajcárért egy — arany gyűrűt, amely rézből volt. Még majd őt büntették meg orgazdaságért.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak: Puskás Lajos ev. ref. 11 hónapos; Halász István róm. kat. 69 éves; Sarkadi Ambrus ev. ref. 21 éves, Lurányi Istvánné gör. kath. 32 éves, Német Antal róm. kath. 53 éves, Szabó István ev. ref. 19 napos.

* **Óriási betörés.** A kassai rendőrkapitányság tegnap sürgönyileg értesítette a helybeli bűnügyi osztályt, hogy Kassán Polcz Nándornéhoz ismeretlen tettesek betörték és 12,000 korona értékű ékszert és ezüst-arany neműt elloptak. A debreceni rendőrség bevezette itt is a nyomozást.

* **Dumas válasza.** Gautier Judit, a Gautier Teofil leánya, aki maga is igen elmés és esipős tollu írónő, most közli gyermekkori emlékeit. Nagyon sok ér-

dekes dolgot beszél el kiváló emberekről, elmond egy esomó anektódát is, ezek közül a fiatalabb Dumasról a következőt: Az előkelő társaság hölgyei között igen sokan nehezteltek a kiváló drámaíróra azért, mert az étellel való nehéz küzdés közben megbotlott szegény leányok heves védelmében, sokszor nagyon lenge erkölcsűeknek festette azokat az előkelő dámákat, akiknek nem kellett ilyen keserves harcot vívniok. Ezért az előkelő társaságnak egy része, különösképpen vagy — természetesen éppen az, amely a szó fotografikus értelmében találva, vagy eltalálva érezhette magát, el is zárta az ajtókat egy időben Damas elől. Ebben az időben történt, hogy egy, ebből a társaságból való előkelő dáma egy jótékony célra rendezett ünnepségen találkozott Dumas-val. Irtozatos megvetéssel beszélt vele, de — mégis csak beszélt vele, hogy lecsöpülje. Dumast bántotta ez a hang, de nem sérthette meg a dámát azzal, hogy a faképnél kagyja. Csöndesen türt mindent, míg végre az előkelő hölgy ezt találta neki mondani:

— De hát hogyan merészel ön egyáltalában rólkunk írni? Hiszen a mi ajtóink zárva vannak ön előtt, hát honnan ismerhet ön bennünket? Hol tanulmányozhatott ön minket?

— A lakásomon; felelt hidegen Dumas, aki — agglégény volt.

* **Hány hajó jár a tengereken?** Az angol „Lloyd Register“ hajóosztályzó és fölmérési hivatal most kiadott legújabb kimutatása szerint jelenleg összesen 29 943 hajó, gőzös és vitorlás jár a tengereken. Ezeknek a hajóknak összes regiszter tonnatartalma 33,643 151. Magának Angliának 11,134 hajója van, a melyeknek tonnatartalma majd a felét teszi az összes többi hajókénak.

* **Művészet.** Ezt a jelzőt kell adnunk annak a gyönyörű összeállított csoport képnek, melyet ma alkalmunk volt Letzter József műtermében látnunk. A m. kir. gazdasági intézet végzett növendékei és tanári karából csoportosított másfél méteres kép összeállításában annyira az izlés és művészet, a képek világítása és kidolgozása oly tökéletes, hogy meglepi a szemlélőt. Letzter József ezzel a képpel újabb bizonyítékot adta annak, hogy szakmájában művész ember. A kép tegnap délutántól néhány napig közszemlére lesz kitéve a Piac-utca 44. szám alatt lévő műterem kapu bejáratánál levő kirakatban és ajánljuk megtekintésére azoknak, kiket a szép érdekel.

* **A piac legélénkebb helyén** egy üzlethelyiség kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Angol zephir turistaing 2 frt Feketénél.

x **Uj képes lapok** dupla színű debreceni és hortobágyi 40 féle felvételben, ismét eladóknak előnyös árak mellett kapható egyedül Pongrácz Géza papirkereskedésében Debrecen (Bika szálloda mellett) Ugyanott: egy jó családból való fiu tanulónak felvételeik.

x **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József* keserűvíz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó, hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjük határozottan *Ferenc József* keserűvizet.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Mezőgazdasági állapot és az aratás eredménye külföldön.

(A m. kir. földművelésügyi miniszter beérkezett konzuli jelentések alapján.)

Kelet-Rumélia.

A filippopoli cs. és kir. konzul jelenté, hogy az idei aratás eredménye általában kiünönek jelezhető.

A tengari és dohány ekkoráig igen jól fejlődtek, előbbi a legtöbb helyen bekrétejt hányja. A rizs mely eddig jó termést ígér a szőlő mindenféle szép: a tőkék gazdagon meg vannak rakva fűtökkel s a gyümölcsök is kielégítően állanak.

Az Amerikai Egyesült Államok.

A chicagói cs. és kir. főkonzul jelenté, hogy a tengari fejlődésben kiasá visszamaradt mindazáltal jól áll és a mult évi eredményt felülmuló termést ígér.

Nagy-Británia.

A Liverpooi cs. és kir. főkonzul jelenté hogy az időjárás kedvező volt, a mennyiben a szárazkésztés minden nehézség nélkül végbe ment.

A gabona neműek is rohamosabban fejlődtek a hosszantartó meleg időjárásban és így az aratás is a szokottal korábban köszönt be.

A buza, árpa és zab általában kielégítő termésre adnak kilátást.

Franciaország.

A bordeauxi cs. és kir. konzul jelenté, hogy a száraz és meleg időjárás hatása alatt a gabona a rendszerint hamarabb ért be és az aratás a rendszerint szintén korábban volt megkezdhető. A termés kilátás buzából minőségileg jobb mennyiségileg ugyanolyan gyengébb a mult évi eredményénél. A zab gyenge közepes és közepes terméssel biztat, ennek a nagy hőség ártott.

Oroszország.

A varsói cs. és kir. főkonzul jelenté, hogy a hosszas szárazság és hőség nagyon sok kárt okozott és okoz most is, úgy hogy egyes helyeken csak igen gyenge termésre szó nintának. A takarmánytermés is rosszul sikerült.

Svájc.

A genfi cs. és kir. konzul jelenté, hogy buzából és zabból nagybárra türehető és jó termésre van kilátás, ugyanez mondható a többi terményekre is.

Budapesti rendőri hírek.

Saját tudósítónktól.

Budapest, július 27.

Leleplezett zugbuknókerek.

A kottiuugbrunui löversenyek alkalmából ismét működnek a fővárosban a zugbuknókerek. A rendőrség azonban élénk figyelemmel kíséri az üzelmeket és tegnap is két ilyen veszedelmes löverseny fogadót leleplezett le. Az egyik: Jelinek Ignác ohaji születésű 42 éves úgynök, akit általában mint mozgó buknekert ismernek. Ez az ember sorra keres fel a kávéházakat, vendéglőket, borbélyműhelyeket, mindenütt téteket fogad el külföldi löversenyekre, de amikor fizetnie kellene, rendszeren megugrik. A szélnámos zugbuknókerek a detektívok tegnap a Sándor utcai Ecker-féle vendéglőben tetten érték, amikor téteket fogadott el. A nála talált tikketeket és pénzt lefoglal-

ták, az eljárást pedig megindították ellene. A másik zugbukmékér Robicsék Béla budapesti születésű 23 éves munkátalan ember. Ezt az embert hasonló üzelmekért a IV. kerületi kapitányság már 45 napi elzárással és 600 korona pénzbírsággal büntette. Az érzékeny pénz és fogház büntetés azonban nem javította meg a notórius zugbukmékert és az utóbbi időkben a Harisd-bazárban lévő kávémérésben szedte az áldozatait. Ellene is kihágási eljárást indított a rendőrség, amely felelősségre vonja azokat az üzlettulajdonosokat is, akiknek az üzletében a zugbukmékerek működtek és így maguk az üzlettulajdonosok voltak az alkalmoszerzők ezekhez az üzelmekhez.

Életuntak.

Weisz Manóné budapesti születésű 60 éves napszámosnő tegnap a pesti rakpartról a Dunába ugrott, azonban kimentették és a Rókus-kórházba szállították. — Galnoki Zsuzsanna 20 éves eseléd a Feroncz József-hidról a Dunába ugrott. A háziasszonyával összeveszett és emiatt akart meghalni. Azonban kimentették és most a Rókus-kórházban ápolják. — Jütner Gyula 27 éves kőműves tegnap este az Alföldi-utcában öngyilkossági szándékból balkarjából lőtt. A Rókusban ápolják.

Veszedelemes bicskázás.

Vasárnap este a Légszesz-utca 4. számú ház előtt állott Géczy Márton vasasztalgálys. Eppen akkor arra ment egy duhaj lársaság és többen meglökték Géczyt. Géczy rendreutasította a duhajkodókat, amire az egyikük bicskát rántott és Géczyt veszedelmesen összeszurkálta. A rendőrség az egyik duhajkodót, Keszler Pál napszámost elfogta. Keszler a közben összegyűlt nép megakartá lincselni. Ma a rendőrség letaróztatta a másik kését is, aki Turós István 16 éves kiffző. Ez szurta hasba Géczyt, akinek az állapota még mindig válságos.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háború.

Pétervár, jul. 27. Kuropatkin tábornok táviratozza Miklós cárnak 25-iki kelettel: Az utolsó időben naponta Kaicsu és Szinkotán irányában végzett kutatások során megállapították, hogy a Kaicsutól északra, valamint a vasuti vonal és a Csinhoako völgy között lévő dombokat erősen megszállották és megszerítették. 23-án éjtől után 1 órától az ellenség két hadosztálynyi erővel kezdte a támadást. A harc éle a vasuti vonaltól a csinhoakói völgyig terjed. Dél felől gyaloghadosztályt fejlesztett ki a nyugati vasuti vonal és a nyugati Kocsiatum község között, míg főhaderejét Dacsapu irányában összpontosította és a lovasságot baloldalt a vasuti vonal közelében helyezte el. Az ellenség lassan és megszakításokkal haladt előre. Mi 30 ágyuval kezdtünk tüzelni és tüzelésünket az utócsapatok hathatósan támogatták. A japán ütegek tüzükét először a Man-hunfuica és Jalolinsa magaslatokra irányították, melyeket előőrsünk lassanként elhagyott. Lövészeink és utóőrsünk Csioncidihapudza és Potacia között lévő állásukból keztek tüzelni az oszlopokban előrehaladó japán gyalogságra. Les ezredes visszavonta utóőrsét és új állásba vonult előrehaladó japán gyalogságra. Les ezredes visszavonta utóőrsét és új

állásba vonult vissza Dasicsapu mellé. Ütegeink, melyek helyüket többször változtatták, folytatták tüzelésüket gyalogoszlopaink felé irányító lövő ellenséges tüzességgel. Csielhu-felől az előrenyomulás délelőt fél tíz körül ke dődött és pedig először a Csielhu völgyéből indult meg három zászlóalj Jandpatun—Kuszihoa—Pandaputza és Merciatun irányában. Ez irányban csapatunk megerősített állást szállt meg, Infersciájánál és Niandalin mellett, továbbá, hogy a dél felé levő csapatokkal egyesüljön, Csanlyajzánál is állást foglalt. Az ütközet közben a japánok körülbelül egy gyaloghadosztályt küldtek Merciantunba, ezenkívül pedig egy ezredet a Csielhu folyó felé a Saohopan át Tanasiba vezető uton. Délután 3 óra felé az ellenség Merciatun és Saohopa között körülbelül egy hadosztálynyi gyalogságot fejlesztett ki. Ugyanebben az időben a vasutól nyugatra mintegy egy dandár gyalogságból álló ellenséges hadoszlopok jelentek meg. Délután 4 óra körül az ellenség beszüntette előrenyomulását és főerőt Makuuciea felé terjesztette ki.

23-án estefelé csapataink megerősített helyen, őrséget hagyva hátra táborba szállottak. Veszteségeink még nincsenek megállapítva, de a hozzám érkezett jelentések szerint nem lényegesek. A nagy forróságban néhány napszúrás fordult elő Esihajlnalban csapataink újból megszállották Tancsit. 24-iken éjjel misem történt. 24-én reggel 5 órakor az előőrsök kezdtek csatázni Tancsi környékén. További jelentések eddig nem érkeztek.

Julius 21-én a japánok megszállták a Pkanlin szemben lévő magaslatok egyikének keleti lejtőjét. Ezért még aznap kis orosz csapat szállotta meg a szorost. 23-án reggel elhatározta Dementiev alezredes csapatparancsnok, hogy megszállja az említett magaslatok déli lejtőjét, a mi dél felé meg is történt. Délután a japánok támadólag léptek fel Maniku felől bal szárnyunk megkerülésével. A földrajzi helyzet előnyeinek kihasználásával az ellenség jobb szárnyunkat is megkezdte kerülni, mire a Dementiev-féle csapat több százada sietett Fabijkuból a csapat megerősítése végett a helyszínére. Pkanlinből is jöttek lassanként megerősítések, hova a legközelebb fekvő pontokról még több század gyalogságot küldtek. Ezek azután szembeszállottak a minket megkerülő ellenséggel. A japánok azonban körülbelül egy gyalogdandárt küldtek a tűzbe, mely végre is körülzárta századainkat mind a két oldalról. Századaink lépésről-lépésre hátráltak, keményen elmentálva az ellenséges tüznek. Az ellenség a támadást 22-én este 7 óra körül megszüntette, miután Tkanlint megszállotta. Ebben az ütközetben 50-ea sebesültek meg, köztük egy kapitány is. Hogy hányan estek el, nem tudni. 23-án a Taicsiko folyam vidékén Pönsziku és Minci között minden csendes volt.

A bal parton japán testőrcsapatok voltak elhelyezve kis közőkben és Minci-Ponszikkal általellenben, valamint Janciacziuannal szemben mintegy ezer főnyi gyalogságból álló és gépfegyverekkel ellátott előőrs csapatot látni. 23-én az ellenség ismét támadólag lépett fel a déli arcellen. Tacsili bal szárnyakon (Dasicsao?) ezután 12 órás küzdelem következett. Az ellenség és tüzéség hevesen és folyton tüzelt, mire tüzéségünk sikerrel felelt. A Tuncseapun és Szancsiacse községekre tüzelő ellenséges üttegeket 4 óra körül elhallgatatták. Ugyanekkor az ellenség heves támadást intézett Dafansen-Infencsai irányában ama szándék-

kal, hogy állásunk közepét áttörje, de csapataink minden támadást visszavertek és megtartották állásukat. A küzdelemnek este fél 10 órakor volt vége. Részletek még nem tudódtak ki és azt sem tudjuk, mennyi volt veszteségünk. Csapataink parancsnoka két napig állva az ellenség támadását és azt visszaverve, rövid pihenés után megkezdte a visszavonulást észak felé, a nélkül, hogy ebben az ellenség megzavarta volna.

Tiencsin, jul. 27. Hír szerint meheves ütközet folyt le Liaojang és Mukden között. Hír szerint a japánok a niucsvangi ütközetekben 24-én és 25-én 380 embert veszítettek.

Tokio, jul. 27. A III. hadsereghez beosztott külföldi katonai attasék ma a harevonalba indultak.

Tiencsin, jul. 27. Az oroszok Niucsvang kiürítése után elégették az összes vasuti épületeket. Megerősített hadállásukat pedig, amelyen hónapig dolgoztak, teljesen átengedték a japánoknak.

Az elszedett hajó.

Szuec, jul. 27. A Formoza gőzöst az orosz önkéntes hajóhad Szmolenszk nevű hajója fogta el.

Nagy tűz.

Szófia, jul. 27. Tatán bararelsk városban óriási tűzvész keletkezett és nagy pusztítást vitt véghez. A lángok mintegy háromszáz üzletet hamvasztottak el a többi köz és magánépülettel egyetemben. Az összes kár három millió frankra rug.

Esőzések.

Ó Radna, jul. 27. Hat heti szárazság után itt esett az eső.

Tapolca, jul. 27. Tegnap estefelé öt havi szárazság után jótékony eső esett Tapolcán és vidékén.

Gabonatözsde.

Budapest, július 27. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv korlátolt. Szilárd irányzat mellett 46,000 métermázsra került forgalomba gyöngén tartott, közben tizenöt fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanemek bágyadtak. Idő meleg.

Buza áprilisra	9.84—85
„ októberre	7.60—61
Rozs áprilisra	6.72—73.
„ októberre	000—00.
Tengeri áprilisra	6.33—37.
„ októberre	6.54—55
Repce	10.65—75.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ A tolvaj szarka. Nemesak a madarak között van a szarka, akad az emberek között is. Ilyen tulajdonságú ember volt Szarka Lajos, fa és szénhordó is, akinek kora gyermekéke óta megvolt az a rossz szokása, hogy amint a balszemével meglátott, nem hagyta azt ott a jobb keze. Ez év március 15-én egy zsák szemet vitt fel özvegy Reichholt Jánosné lakására, akinek konyhájában egy 100 korona értékű drágaköves gyűrűt talált.

amit nyomban zsebre vágott és azonnal elzalogosított. Azonban mégis volt benne annyi becsületérzés, hogy legalább a zálogcéldulát visszaadta jogos tulajdonosának, a ki ekkor már tüvé tette a gyűrűért az egész házat. Özvegy Reichholtz né ekkor lopás miatt feljelentette a tolvaj embert, akit ma a bíróság dr. Lednicky Jenő védbeszéde után mindössze négy napi fogházra ítélte el.

— Megnyugszik az ítéletben? — kérdi tőle az elnök.

— A négy napban megnyugodnék kérem, de azt nem állom, hogy az urak a találat is lopásnak hívják. En a gyűrűt nem loptam, hanem találtam.

— Máskor ha talál valamit, adja vissza annak, aki azt elveszítette, mert másképp ismét megbűnködik — világosi totta föl az elnök Szarkát, akit ezután nagy busan levittek a fogházba.

A szerelem bolondja. Hegedüs Amália, egy nyugalmazott rendőrszolgálatos fiatal szép leánya beleszeretett egy 32-ik gyalogezredbeli hadnagyba, akit ez év tavaszán áthelyeztek Boszniába Bilekbe. A leányt rendkívül elszomorította kedvesének áthelyezése s mindent elkövetett, hogy mihamarabb viszontlátkassa ideálját. Azután pedig utiköltségre feltétlenül szüksége volt, ezt akként szerezte meg, hogy Loncsár 32-ik gyalogezredbeli őrnagy nevére hamisított egy 140 koronás váltót s ezt Ferenczi Antal Királyuteai magánzónál számoltatta le. — Egy pár napi boszniai időzés után újra feljött a fővárosba s most már Lamdmann Barancsek hadnagyok, Derka és Hausfuker főhadnagyok nevére hamisított egy 500 koronás váltót, amelyet szintén Ferenczi Antalnál számoltattarott le. Ezzel a pénzzel az volt a terve, hogy kedvesének adósságait kifizeti s ajándékkal lepi meg. A váltóhamisítás akkor derült ki, amikor Ferenczi a váltókat bemutatva kifizetés végett a tiszteknek. — Ferenczi feljelentésére Hegdüs Amáliát Bilekben letartóztatták s ma beszállították a törvényszék fogházába. — A letartóztatott uri lány védőjéül Dr. Wits Zoltán fővárosi ügyvédet nevezte meg, aki megtette a lépéseket váltóhamisításal terhelt vedencének szabadlábra helyezésére.

Magyar Királyi Államvasutak Üzletvezetőség Aradon.

17990. szám.

II.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az Arad állomás új fűtőházi telepén létesítendő emeletes laktanya épület megtoldása és ezzel kapcsolatos munkákra.

A költségszámítás, a szerződés tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-be kiadott általános és részletes feltétfüzetek Aradon, a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt 2 kor. lefizetése mellett átvehető és vonatkozó tervek megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1904. évi augusztus hó 17-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a magyar királyi államvasutak Arad állomás új fűtőházi telepén létesítendő emeletes laktanya épület megtoldás építési munkálataira“

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1904. évi augusztus hó 16-án déli 12 óráig 600, azaz Hatszáz korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Aő értékpapírok legutóbb jegyzett átfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

A távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel.

Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított 2 hétben állapíttatik meg, a bánatpénzek visszaadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközölte-tik.

Aradon 1904 július hó,

Az üzletvezetőség.

(Utánnymás nemdija stárik)

M. A. vasutak menetrendje
1904. május hó 1-től.

Debreczenből indul:			
Budapest felé (vegyesvonat.)			3 30
Budapest felé (gyorsvonat.)	d. u.		4 16
Budapest felé (gyorsvonat.)	d. u.		8 57
Budapest—Nagyvárad felé	reg.		12 07
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.		10 31
P. Ladány—Nagyv. minden kedd	este		11 12
Csak P. Ladányig	d. e.		8 10
Csak P. Ladányig motor menet	este		8 08
Szatmár—M. Sziget felé	reggel		8 56
Csak Szatmárig (gyorsv.)	d. u.		6 41
Csak Szatmárig teher v. szem. szal	e		7 58
Szatmár—M. Sziget felé			2 50
Szatmár—M. Sziget felé (gyorsv.)	d. f.		12 07
Csak Szatmárig	real		5 10
Miskolc—Kassa felé	reg.		8 18
Miskolc—Kassa felé	este		6 56
Szerencs—S. A. Ujhely Kassa f.	d. u.		4 11
Csak Nyíregyházaig	d. u.		12 19
	reg.		5 35
	d. u.		5 44
	reggel		8 09
	d. e.		8 16
	d. u.		11 07
	d. u.		11 16
H. Bőszörmény —	d. u.		4 25
B. Sz. Mihály felé	d. u.		4 38
	d. u.		12 11
	este		12 21
	reggel		6 46
	d. u.		6 53
	reggel		4 38
Füzes-Abony felé m. a. v. től	d. u.		4 56
Füzes-Abony felé vásártérről	d. u.		4 06
Ohat-Köcs—Polgár felé m. a. v. től	d. u.		4 23
Ohat-Köcs—Polgár felé vásártérről	reg.		9 35
Derecske—Nagy-Léta felé			4 31
Derecske—Nagy-Léta felé			4 31
Budapestre érkezik			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy. v	d. u.		1 50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz. v	este		6 40
Az este 10 ó 31 p. kor induló sz. v	reggel		9 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy. v	este		9 35
Budapestről Debreczenbe indul			
A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érkező gy. v	reggel		7 25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érkező sz. v	d. u.		9 —
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy. v	este		2 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz. v	este		7 05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz. v	d. u.		9 18
(P. Ladányig gy. v. átszállítással)	d. u.		12 48
Debreczenbe érkezik:			
Budapest felől gy. v.	d. u.		9 29
Budapest—Nagyvárad felől	este		6 26
Budapest—Nagyvárad felől gy. v.	éjjel		2 24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.		2 15
Csak P. Ladánytól	reggel		7 45
Csak P. Ladánytól motor menet	reggel		5 09
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reggel		7 28
Csak Szatmár felől	reggel		8 46
Csak Szatmáról g. v.	d. e.		11 37
" M. Sziget "	d. u.		8 58
" " " " " gy. v.	este		10 11
M. Sziget—Szatmár felől	este		6 41
Csak Szatmárról	eggel		8 04
Kassa—Miskolc felől	d. e.		1 31
Kassa—S. A. Ujhely—Szerencs felől	este		7 58
Kassa—Miskolc felől	d. u.		2 48
Csak Nyíregyházról	reg.		7 33
	reg.		7 41
	d. e.		1 15
	d. e.		11 27
	este		6 06
	este		6 12
B. Sz. Mihály—	este		8 51
H. Bőszörm. felől.	este		1 57
	d. u.		1 46
	d. u.		3 58
	d. u.		2 28
F. Abony felől vásártérről	d. u.		5 34
	reggel		7 36
Ohat-Köcs—Polgár felől vásártérről	reggel		7 54
	reggel		8 18
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.		8 22

Mosó férfiruhakelme

Sepsi-Szt.-György-i
magyar gyártmány, ●
I öltönyre való

● ● 3.50—5 frtig,

DONOGÁN és SOMOSSY

Kuz József és Tsa utóda cégnél,
Debrecen, Kistemplombazár.

Szabadalmazott. 0 0
0 0 **szabadalmazott.**

Hűtőházak hűtőgéppel vagy amerikai rendszerű jégűtéssel.

Jégyártógépek kisebb arányokban a szén-sav rendszer alapján.

Jégszekrények bármely célra és bármely méretben.

Szikvizgyártógépek szifonok és az összes e szakmába vágó cikkek.

Staniol-kupakok, pincéfelszerelési cikkek, elsőrendű minőségben és igen megbízható kivitelben kaphatók:

dr. Wágner és társai

fémárnyagárban Budapesten, Tinody utca 3.
Arjegyzetek, költségvetések, tervrajzok ingyen és bérmentve. — Előnyös fizetési feltételek. — Olcsó árak.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által, mely legjobban az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állapotban tartja és soha nem keményedik meg.

Egy doboz 50 fill.

Kapható:

Dr. Rotschnek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertár
DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Valamint Tóth Béla gyógyszerárban

Rohitsi styria forrás viz,

gyógyviz, orvosilag ajánlva. Gyomor, görcs, vesegyulladás, enkorbetegség, hizás és máj-baj ellen. Kitűnő eredmény.

Kapható:

Hoffmann Józsefnél,
Budapest, Báthory-utca 8.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Mélyen tisztelt vásárló közönség figyelmébe!

Van szerencsénk az érdeklődő hölgyeknek és a mélyen tisztelt vevőinknek b. tudomására, hozni hogy a **Kossuth-utca 15.** szám alatt levő **Ott és Marchal-féle helyiséget** atvettük, hol egy

Alkalmi Maradék Áruházat

rendeztünk be. Mely helyen a következő cikket bocsátjuk eladásra: u. m. az idényből vissza maradt divatos, szép ruha szöveteket, selymeket, angol vásznakot, himzett fehér és francia batisztokat selyem delinek, fűzőket (mieder), eső- és napernyőket, paplanokat zsebkendőket

feltűnő olcsó árak

mellett árusítjuk.

Vettünk külön e célra esődtömegből **10.000 méter** francia delin, zefir, batisz és katonákat 3, 4, 5, 6, 7, 8 és 10 méteres maradékokban: egyes maradékját **20 krtól feljebb**

El ne mulassza senki e maradék áruházat megtekinteni, mert ebben a kedvezményben soha nem részéülnek,

Levass és Ladányi Kossuth-utca 15. szám.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.